

De Hervormer.

Officieel Orgaan van de Nederduitsch Hervormde Kerk.

Onder Redaktie van de Predikanten van de Ned. Herv. Kerk.

REDAKTIE.	Voor 't plaatsen van Advertentien,	Intekenprijs:
Alle stukken en brieven de Redaktie betreffende te zenden aan Ds. JAC. VAN BELKUM, Heidelberg.	schrijf aan de Uitgevers, Bus, 389, Pretoria. Familieberichten 6d. per regel. Voor staande advertentien voor lange termijn worden prijzen op aanvraag verstrekt.	7/6 per jaargang vooruitbetaalbaar. Alle abonnementsgelden te zenden aan de heer H. J. L. Th. ROORDA, P.K. Bus 444, Johannesburg.

No. 1. PRETORIA, 15 JULIE 1922. JAARGANG XIV.

ZIE, HIJ BIDT!

En de Heer zeide tot Ananias: Sta op, en ga in de straat genaamd de Rechte en vraag in het huis van Judas naar een, met name Saulus van Tarsen; want zie, hij bidt.

Hand. 9:11.

Lezen: Hand. 9:1-19.

Het waren donkere dagen, die de eerste Christenen na het Pinksterfeest beleefden. Op allerlei wijze wrden zij door de Joden vervolgd. Petrus en Johannes werden in de gevangenis geworpen. Stefanus, een der diakenen, werd gestenigd.

De Joodse Raad wilde niet hebben dat in de naam van Jezus gesproken werd. Alle middelen werden gebruikt om dit tegen te gaan.

Hoe welkom was het nu voor hen dat een zekere Saulus zich aanbood om die gehate Christenen te helpen uitroeien.

Deze Saulus, later bekend onder de naam van Paulus was niet maar de eerste de beste. Afkomstig uit Tarsen, een stad in Klein-Azië, was hij door zijn vader als een streng Farizeër opgevoed. Op zijn 13e jaar ging hij naar Jeruzalem om door de beroemde leraar Gamaliel onderwezen te worden.

Paulus was een zeer vlug leerling en stak boven alle anderen uit. Onderwezen in al de bijzonderheden van de Joodse Godsdienst, blaakte hij van ijver om deze Godsdienst hoog te houden. In de Christenen zag hij de grootste vijanden van het Jodendom. Als jongeling reeds had Paulus een welgevallen in de steniging van Stefanus. (Hand. 8: 1).

Nu wil hij zelf beginnen en biedt daarom zijn diensten aan bij de Hogepriester. Hij wil naar Damaskus om aldaar de Christenen op te sporen en dan gebonden mee te brengen naar Jeruzalem.

Van de Hogepriester vraagt Paulus nu brieven als een volmacht, dat hij in zijn naam handelt.

Ja het waren donkere dagen, die de eerste Christenen beleefden. De kleine gemeente in Damaskus was in gevaar. Waar zouden zij bescherming zoeken tegen zulk een vervolger, die als een wild dier kwam over de arme kudde?

De Grote Herder waakte echter, die eens gezegd had:—Mijne schapen zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid en niemand zal ze uit Mijne hand rukken. (Joh. 10: 28).

Zes dagen duurde de tocht van Jeruzalem naar Damaskus. De reis ging door Samaria en Galilea langs het Libanon-gebergte.

Reeds waren de torens van Damaskus zichtbaar. Vol verlangen zag Paulus het einde van zijn reis komen. Dan zou hij zijn boosaardig plan ten uitvoer brengen!

Maar de fiere trotse jongeling zou niet in de stad binnentrekken, zoals hij zich dat voorgesteld had, gaande in eigen kracht,—neen, als een hulpeloze blinde werd hij Damaskus binnengeleid.

Een geweldige strijd was op die weg naar Damaskus gestreden, een strijd om een mensenziel. Door het oogverblindend licht van de hemel, dat hem snellik omscheen, was Paulus ter aarde geworpen.

Daar hoort hij een stem uit de hemel:—"Saul, Saul, wat vervolgt gij mij?" En als Paulus dan in zijn angst vraagt:—"Wie zijt gij Heer?", moet hij de verschrikkelike ontdekking doen:—"Ik ben Je-

zus, dien gij vervolgt. Het is u hard de verzenen tegen de prikkels te slaan."

Maar dan ook wordt zijn mond geopend tot de meest gezegende vraag, die ooit een mens uitspreken kan:—"Heer, wat wilt Gij, dat ik doen zal?"

De Heer zegt hem op te staan en naar de stad te gaan. Blind wordt hij naar Damaskus geleid en de strijd wordt voortgezet in het stille vertrek van Judas, waar hij in voortdurend gebed blijft waken.

Nu openbaart de Heer zich door een gezicht aan die discipel Ananias en beveelt hem te gaan naar het huis van Judas en daar te vragen naar een met name Saulus van Tarsen, want, zie hij bidt.

Ananias wijst er op hoeveel kwaad deze Saulus gedaan heeft aan de gemeente te Jeruzalem en dat hij macht van de overpriesters gekregen heeft om ook de gelovigen te Damaskus te vervolgen.

Maar de Heer blijft bij zijn bevel en Ananias gaat en komende in het huis legt hij handen op Saulus en zegt:

—"Saul, broeder! de Heer heeft mij gezonden namelik Jezus, die u verschenen is op de weg, dien gij kwaamt, opdat gij weder ziende en met de Heilige Geest vervuld zoudt worden."

En terstond vielen af van zijn ogen gelijk als schellen en hij werd wederom ziende en hij stond op en werd gedoopt.

Dit keerpunt in zijn leven was de doodsure van de vervolger, de geboorte ure van de apostel, de aanvang van een nieuw leven, dat met Christus verborgen was in God.

Wat was er veel veranderd bij Paulus. De bloeddorstige wolf was veranderd in een vreedzaam lam. De lasteraar was een bidder geworden.

Velen hebben de bekering van Paulus de grootste bekering genoemd, die in de Christelike kerk heeft plaats gehad. Dit is moeilik uit te maken maar wel zijn de gevolgen onberekenbaar groot geweest.

Wie telt de duizenden, die door zijn prediking het Evangelie van Gods genade in Christus hebben leren kennen?

Ja, al de eeuwen door tot vandaag toe heeft Paulus door zijn zendbrieven aan miljoenen Christenen geleerd wat voor hen de enige troost in leven en in sterven is.

Dit alles is de vrucht van een bekeerd hart.

—"En de Heer zeide tot Ananias: Sta op en ga in de straat genaamd de Rechte en vraag in het huis van Judas naar een, met name Saulus van Tarsen; want zie, hij bidt!"

Wonderlike boodschap, die de Heer hier geeft. Als wij die boodschap aan Ananias hadden moeten overbrengen, zouden wij mogelik gezegd hebben: "Zie, hij is bekeerd", of "Zie, hij gelooft". Maar uit de hemel komt de tijding: "Zie, hij bidt!"

Waarom? Omdat het gebed de innigste zijde der bekering, de schoonste openbaring van het geloof is.

Iemand heeft eens het bidden genoemd: ademhalen in de eeuwigheid. Evenals ons lichaam zonder lucht niet kan leven, zo heeft ook onze onsterfelike ziel het gebed nodig.

Het gebed is de verborgen omgang tussen God en mens.

Wat Paulus gebeden heeft weten wij niet. Maar zouden de woorden zoveel waarde voor ons hebben? Laat 't ons genoeg zijn te weten, dat de Heer een welgevallen had in zijn bidden. Het komt niet op de woorden aan, maar op het hart en hier had een hart tot God.

Paulus was nu bekeerd. Hij had in gehoorzaamheid gebogen voor God met de bede:

—"Heer, wat wilt Gij dat ik doen zal", en de Heer had van hem getuigd:—"Zie, hij bidt!"

Paulus had vrede gevonden voor zijn zondaarshart, maar heeft hij nu verder alleen voorspoed en geluk gekend in zijn leven?

Wij weten wel beter. Al was Paulus blijmoedig onder alle omstandigheden, zo zijn de stormen des levens hem niet gespaard.

Van uit Rome schrijft hij later aan de gemeente te Corinthe:

—"Van de Joden heb ik veertig slagen min één, vijfmaal ontvangen. Driemaal ben ik met roeden gegeseld geweest, ééns ben ik gestenigd, driemaal heb ik schipbreuk geleden, een gansen nacht en dag heb ik in de diepte overgebracht. In het reizen, menigmaal in gevaren van rivieren, in gevaren van moordenaars, in gevaren van mijn geslacht, in gevaren van de Heidenen, in gevaren in de stad in gevaren in de woestijn, in gevaren op de zee, in gevaren onder de valse broeders. In arbeid en moeite, in waken menigmaal, in koude en naaktheid." (2 Cor. 11: 24—27).

Welk een leven! Wel was het woord van de Heer vervuld:—"Ik zal hem tonen, hoeveel hij lijden moet om Mijnen naam."

Onder alle omstandigheden is Paulus echter staande gebleven. Hoe komt dat?

Zijn geloof in Jezus Christus, als zijn Zaligmaker en Verlosser hield hem staande. En dat geloof verzwakte niet, omdat hij bleef volhouden, wat de Heer eenmaal van hem getuigde: "Zie, hij bidt!"

Paulus wapende zich elke dag voor de strijd des levens door het gebed.

Doen wij dat ook? Zijn wij levende getuigen van onze Heer en Heiland? Zijn wij biddende discipelen?

Of hebben wij de wereld lief? Gaan wij het leven door in eigen kracht? Laat ons dan strijden tegen die zonde van hoogmoed.

De Heer lere ons om in kinderlike gehoorzaamheid bij alles te vragen:—"Heer, wat wilt Gij dat ik doen zal"? Dan zal Hij in welgevallen op ons neerzien en ook van ons kunnen getuigen:—"Zie hij bidt!"

Gods verborgen omgang vinden
Zielen daar zijn vrees in woont;
't Heilgeheim wordt aan zijn vrinden
Naar zijn vreeverbond getoond.
De ogen houdt mijn stil gemoed
Opwaarts om op God te letten;
Hij, die trouw is, zal mijn voet
Voeren uit der bozen netten.

Middelburg A. J. B.

BRIEVEN VAN OOM SAREL.

Uitkijk, Julie 1922.

Zeer Waarde Neef Willem,

't Is nu rechtig winter: de nachten koud, de dagen als 't stil weer is, aangenaam. Maar de natuur is dood, het veld dor, de zomerbomen bladerloos zoals dit altijd in de winter is. Ik heb erg veel jammer voor de vele mensen, die werkeloos, dakloos en zonder voedsel zijn. Ik hoop echter, dat er velen gevonden worden, die zelf tegen de koude beschut en van voedsel goed voorzien, ook willen denken aan de nood der ware armen.

"Er is niets nieuws onder de zon" lees ik in het boek van de prediker en op mijn oude dag merk ik dit ook op, zo dat ik met de prediker hierin samenstem.

Aan dat woord van de prediker dacht ik, toen ik in de "Kerkbode" van 28 Junie l.l. een stuk las, waarboven geschreven staat: de herleving waarnaar sommige mensen uitzien.

Ik geef u een korte inhoud van dat stuk.

"De pasaangestelde Engelse bisschop van Pretoria (van de Kerk van Engeland) heeft in Kaapstad een reeks van voorlezingen gehouden, vooral met het oog op de verstandelike moeilikheden der jonge mensen. Het voornaamste Engelse dagblad in de Kaapstad heeft dageliks 'n vrij uitvoerig verslag van de toesrpaken gepubliceerd en l.l. Vrijdag (23 Junie 1922) sprak het van de bisschop en zijne voorlezingen o.a. in deze bewoording: Hij is 'n man, die blijken zal 'n bron te zijn van nieuwe inspiratie en van leven voor de godsdienst in Z.Afrika...... Wij gevoelden, dat dit de soort van man is, waaraan de kerk van Z.Afrika de grootste behoefte had...... Met deze voorlezingen is iets nieuws in het godsdienstig leven van de samenleving tot stand gekomen, iets dat noodwendig 'n verandering moet te weeg brengen in de verhouding van de kerk tot het volk, en van het volk tot de kerk."

Gij begrijpt wel, dat dit terstond mijn aandacht trok. Immers de toestand van ons kerkelik en godsdienstig leven is van zo'n aard, dat wij werkelik wel een herleving, een nieuwe toestand nodig hebben. Wanneer dan een man uit Engeland komt, een man van grote invloed in zijn kerk, een Zeer Eerwaarde bisschop ons wat nieuws wil brengen, dan kan het niet anders of men luistert gaarne naar hem.

"De oude mensen", zo schreef dat dagblad waren wel wat beroerd en onrustig, maar de jongere mensen waren vol belangstelling en dronken met gretigheid elk woord in."

"Deze man toch zoekt de waarheid en was niet bevreesd de waarheid te aanvaarden."

Nu dat de Engelse bisschoppen mannen zijn die onbevreesd uitkomen voor wat zij waarheid houden, dat weten wij wel; dat hebben zij in Z.-Afrika goed getoond, als zij in het openbaar aanzetten tot oorlog, en de mensen aanspoorden, de barbaren, de vijanden uit te roeien; zij hebben waarlik genoeg met het zwaard gezwaaid en heel weinig het Evangelie gepredikt.

Maar niet weinig ben ik teleurgesteld. De Zeer Eerwaarde bisschop heeft in zijne voorlezingen verteld, dat men eigenlik het Oude Testament maar niet moest lezen. Er waren vieze stories in, die men wel kon overslaan. Dat oude Testament was niet een van God ingegeven (ge-inspireerd) boek. De eerste hoofdstukken waren maar stories.

In een latere voorlezing heeft de Zeer Eerwaarde gezegd, dat Jezus maar een mens was. Men moest maar eens het Evangelie van Marcus lezen en daarin de mens Jezus zoeken. Jezus heeft de goedheid van God en de goedheid van de mens aangenomen. Nooit heeft Hij gezegd, dat de mensen "kinderen des toorns" waren. Dat heeft wel Paulus geleerd. Geen van de discipelen heeft ooit de godheid in Christus ontdekt.

Is dat nu het nieuws, dat door de Zeer Eerwaarde Heer is verkondigd, eene herleving moet brengen in de godsdienst? heb ik mijzelven afge-

vraagd. Is dit nu wat nieuws, hetwelk de bisschop heeft voorgebracht? Ook reeds in de tweede eeuw ongeveer 150 n. Chr. en later in de 6e eeuw is het O. Testament verworpen door ketterhoofden: en vele geleerde, half geleerde en vele onwetende mensen hebben in vroeger en later tijd het O. Testament, als een Joods boek, vol stories niet willen erkennen.

Ook dat de Zeer Eerwaarde Bisschop de godheid van Christus loochent is niet nieuws. Reeds in de eeuw der Hervorming in Duitsland en later in de 18e eeuw in Engeland zijn er mannen opgestaan die gepredikt hebben, wat nu als een nieuwigheid door hem wordt geleraard.

Eveneens is dit het geval met de lering, dat eigenlik het Evangelie van Marcus het oorspronkelik Evangelie is, waarnaar Mattheus en Lucas het hunne hebben vervaardigd met het doel om er de Messianiteit en de Godheid van Christus aan te wijzen.

Er is dus ook hier weer niets nieuw onder de zon.

Wat hebben deze leringen in hun tijd nu uitgewerkt. Hebben zij de geest van hun tijd vernieuwd. Is hun leer een bron van nieuwe inspiratie en van leven voor de godsdienst geworden?

't Mocht wat!

Er is een tijd geweest, dat men predikte, over het nut van de inenting met koepokken; over zijdeworm en bijenteelt, over het dobbelen der soldaten bij het kruis, over het drinken van sterke drank, naar aanleiding van de uitroep, van Christus "Mij dorst". Men heeft op het Kerstfeest gepreekt over: "het voordeel van voeren van beesten op stal op het Paasfeest", "over het nut van vroeg opstaan" en wat hebben deze predikers geoogst van dit hun werk? ledige kerken en verwaarloosde gemeenten. Zelf heb ik op een Hemelvaartsdag horen preken dat de hemelvaart van Christus in strijd was met de wet der zwaartekracht en op Kerstfeest horen behandelen de vraag of Cyrenius wel Stadhouder was toen Jezus geboren werd. En het gevolg van die preek: "lege kerken en dode gemeenten."

Wanneer de Zeer Eerwaarde bisschop geen andere boodschap te brengen heeft, dan die hij gebracht heeft in Kaapstad, dan zal hij geene herleving zien maar zijn kerk zal leeg lopen: de onverschilligen willen zulke prediking niet in de kerk horen over de mens Jezus, en de gelovige zoekende zielen zullen bedroefd hun kerk verlaten en elders heengaan waar zij vinden voedsel voor hun geloof, troost in hun smart, bestraffing over hunne zonde en versterking in hun geloof, hoop en liefde.

Maar ook dit is niet nieuw onder de zon!

Op het standpunt van de Bisschop is er geen plaats voor de wonderen voor Jezus verricht. En toch is het Evangelie van Marcus van het begin tot het einde vol wonderen. Het begint met het wonder, dat bij de Doop van Jezus, de Heilige Geest als een duif op Hem nederdaalde en een stem uit de Hemel gehoord werd: "Gij zijt Mijn geliefde Zoon, in welke ik mijn welbehagen heb! en het eindigt met het wonder der opstanding en der verschijning aan de Opgestanen aan Maria Magdalena, aan de Emmousgangers en aan de elve. Of zijn dit ook maar allen visioenen, inbeeldingen, dromen geweest.

Wonderen zijn er niet, zo zegt men, en het schijnt dat de Zeer Eerwaarde Bisschop dit ook zegt. Maar voor mij zijn er wel wonderen, en een daarvan is dit, dat een man, die bij zijn plechtige inzegening als Priester en Bischop in zijn kerk belooft:

"Gelooft gij, dat de Heilige Schriften voldoende bevatten alle leeringen nodig voor de eeuwige zaligheid door het geloof in Jezus Christus, en zijt gij besloten om uit diezelfde Heilige Schriften te onderwijzen het volk aan uwe zorg toevertrouwd; en te onderwijzen of te leren niets dan wat vereist wordt noodzakelik te zijn voor de eeuwige zaligheid, en dat, waarvan gij overtuigd zijt, moge worde bewezen door uw geloof?" dat zulk een man, het gezag van de Schriften en de geloofwaardigheid er van openlik kan ondermijnen. Is het eerlik, is het trouw?

Ik wil niemands geweten binden maar als ik meen, dat de Heilige Schriften niet zijn de maat van ons geloof, dan meen ik dat wij ook niet langer in de kerk kunnen blijven en dat nog wel in een zeer hoge positie! Het geweten moet dat verbieden!

Heeft iemand beloofd alle vreemde leringen en dwalingen te zullen weerstaan, dan mag hij ze zelf niet in het openbaar prediken.

Dit laatste geldt niet alleen hen, die iets leren, wat niet overeenkomstig de Schrift is. Het is toepasselik ook op velen in onze dagen, die der kansel niet gebruiken tot het doel, waartoe hij bestemd is: "niets te weten dan Jezus Christus en dien gekruist", maar die allerlei dingen daarbrengen, politieke, sociale, natuurkundige, letterkundige onderwerpen.

Wanneer dan ook straks hun kerk leegloopt dan moeten zij niet de schuld geven aan de geest des tijds, aan de afval van de mensen maar zij moeten weten, dat zij niet gebracht hebben: Het

woord Gods, dat blijft in eeuwigheid. Toen eenmaal enige Roomse leraren zich beklaagden, dat een hunner, al de leden der kerk ook uit hunne gemeenten tot zich trok, gaf deze daarover ondervraagd zijnde dit antwoord: "als gij uwe hoenders, goed gezond koren geeft, zullen zij u niet verlaten." Elke leraar moet daarin zich zelven beproeven.

Met hartelike groeten,

Uw Oom SAREL.

EEN NED. HERVORMD WEESHUIS.

"Weid Mijne lammeren". Joh. 21: 15.

Het bevel van de Heer Jezus aan Petrus om Zijn lammeren te weiden staat vandaag nog in volle kracht voor allen, die voor de Heer willen arbeiden en in het biezonder voor Zijn Kerk hier op Aarde.

Tot deze lammeren behoren ook de arme weeskinderen van onze kerk. Al lange tijd leeft bij ons de vraag of de Hervormde Kerk niet een ernstige roeping te vervullen heeft ten opzichte van deze onverzorgde wezen.

In vroeger jaren was dit geen moeilik vraagstuk. Kwam een van de ouders of beide ouders te overlijden, dan rekenden de naaste bloedverwanten het als hun plicht om de weeskinderen in huis te nemen en op te voeden. Dit is vandaag nog de mooiste oplossing van het wezen-vraagstuk, want dit bewijst zelfopofferende liefde en zulk een huisgezin zal daar zeker een zegen door ontvangen.

Onze levensomstandigheden zijn echter veel veranderd bij vroeger. Vele families zijn door armoede niet in staat om weeskinderen van hun bloedverwanten te verzorgen. Ook schijnt het alsof de banden des bloeds niet meer zo gevoeld worden als vroeger. Deze onverschilligheid is zeker een treurig verschijnsel, maar mogen de weeskinderen daarvan de slachtoffers worden?

Nu reeds worden Hervormde weeskinderen in een weeshuis opgevoed. Dit is echter geen Hervormd Weeshuis. Wij mogen dankbaar zijn, dat in dat weeshuis geen bezwaren worden gemaakt tegen het opnemen van Hervormde wezen, maar moet die toestand altijd zo blijven? Moeten wij de verzorging van onze arme wezen aan een andere kerk overlaten? Spreekt ons kerkelik geweten niet dat wij hier een roeping te vervullen hebben?

Bij de Doop in onze Kerk beloven de ouders hunne kinderen voor God op te voeden in de leer van de H. Schrift en van onze Kerk. Als deze ouders nu door de dood worden weggenomen en de naaste bloedverwanten voor de weeskinderen niet kunnen zorgen, op wie rust dan de plicht de doopbelofte na te komen? De Kerk is, naar onze mening, aangewezen om als een moeder die kinderen tot zich te nemen.

Hoe kunnen wij bij weeskinderen, die Hervormd gedoopt zijn, liefde verwachten voor onze kerk, als zij door een andere kerk zijn opgevoed?

Moet het aan de andere kant niet een rustgevende gedachte zijn voor vele ouders, als zij weten, dat hun kerk, die zij liefhebben, omdat zij daarin zijn gedoopt en lidmaat geworden en getrouwd en waarvoor zij zoveel hebben opgeofferd ook later als zij eenmaal misschien in armoedige omstandigheden komen te sterven, zorg zal dragen voor hunne kinderen?

Wij willen hopen, dat de algemene kerkvergadering, welke, zo de Heer wil, in deze maand bijeenkomt, gelegenheid zal hebben zich over de zaak uit te spreken.

De Vader der wezen geve dat onze kerk ten opzichte van onze onverzorgde weeskinderen de ernst gevoele van het bevel des Heren:—Weid Mijne Lammeren!

Middelburg. A. J. BARGER.

P.S. Naar men mij meedeelt worden op het ogenblik 58 Hervormde weeskinderen in het Langlaagte Weeshuis verzorgd. A. J. B.

Men denke slechts aan het schrikbewind, waartegen over honderde en duizende arbeiders weerloos zijn: zij durven het niet wagen, zelfs maar naar een Evangeliese bijeenkomst te gaan, uit vrees van hun werk te zullen verliezen.

Dat is de vervolging van het internationaal sosialisme.

Het baat u niet veel of gij een ander belast met uw leed. Ga er mede tot den Heere; Hij kan het wegnemen, als het Hem in Zijn wijze liefde behaagt.

EEN HEF-OFFER DEN HERE.

I.

Een Duitse Hoogleraar heeft eens gezegd: het Duitse volk moet drie bekeringen ondergaan—de bekering van het hart, de bekering van het verstand en de bekering van de beurs.

Ik heb hierboven geschreven: "een hef-offer den Here". Die woorden vind ik in Ex. 35: 5. Mozes vraagt het volk om een vrijwillig hef-offer, vrijwillige bijdragen, tot het bouwen van Gods heiligdom. En wat gebeurde? Vrijwillige bijdragen stroomden van alle kanten toe. Lees Ex. 35: 20-29—daar wordt ons meegedeeld, hoe een zeer gewillig volk uit een vrijwillig harte voor de dienst des Heren geeft. Vergeet toch niet om die paar versjes te lezen.

EEN IEDER GAF NAAR VERMOGEN EN VRIJWILLIG.

Een tweede voorbeeld van zeldzame vrijgevigheid vinden wij in de dagen van Ezra. Toen de eredienst hersteld moest worden, was er gebrek aan fondsen? Neen! Wij lezen: „zij gaven naar hun vermogen"; en: "zij gaven vrijwilliglik." Men klaagde niet over de noodzakelike en buitengewone uitgaven voor zijn godsdienst. "Het hart des volks was om te geven."

Een zekere schrijver zegt: "Het geven voor Gods zaak is de toets van het leven in de gemeente." Gemeenten, die weinig geven, kunnen niet doorgaan voor gemeenten die haar Here waarlik dienen. Opmerkelik is het, hoe in de eerste Pinkstergemeente de Pinksterzegen zich openbaarde in het leggen van het goud op het altaar des Heren. Wij hebben daar 'n derde voorbeeld van zeldzame vrijgevigheid.

Het gebeurt vaak in onze dagen, dat de gemeente zich ontsticht acht, wanneer geld gevraagd wordt voor de zaak des Heren. Dit mag zo niet zijn, want het geven is net zo'n belangrijk en onmisbaar deel van de godsdienst als bidden en bijbellezen en kerkbezoek. Paulus verbindt het geven ten nauwste aan de godsdienst. Het is 'n godsdienstige verplichting, waarvan geen vrome zich onttrekken kan. Geven is een onafscheidelik deel van de godsdienst—dit leert ons God Woord.

Daarom verbindt God in Zijn Woord ook Zijn zegen aan het vrijwillig geven; en Zijn vloek aan het niet geven. Het geven vormde 'n zeer voornaam bestanddeel van de Israëlietiese godsdienst. Hun gaven moesten de Israëlieten geregeld naar de Tempel, de plaats der aanbidding brengen. Priesters en Levieten moesten niet uitgaan om te kollekteren—het volk moest zelf zijn gaven brengen. En naarmate zij hun gaven de Here brachten, naar die mate werden zij gezegend. Verzuim hier was oorzaak van Gods straffen en oordelen.

'n Vierde voorbeeld (om nu niet meer te noemen) van zeldzame vrijgevigheid vinden wij in de dagen van Paulus: de Macedoniërs gaven zichzelf aan de Here en toen gaven zij voor de zaak des Heren zelfs boven hun vermogen.

"Vereer de Here van uw goed, zo zullen uw schuren van overvloed vervuld worden," vermaant ons de wijze Salomo.

Wat wij hebben en bezitten, hebben wij uit Gods hand ontvangen. Alles is Zijn eigendom. Hij heeft daar alle recht op, daar alle zeggenschap over. Uit de hand des Heren ontvangen wij ons leven. Uit Zijn hand de nodige kracht, en het vermogen, ons bezittingen te verwerven. Nu vraagt de Here van al die menigvuldige zegeningen, waarmede Hij ons overlaadt, 'n kleine deel terug. Geven is godsdienst.

"Hoeveel moet ik geven?" vraagt iemand.

Wanneer ik aan de Here geef, dan moet ik nooit vragen: "Hoeveel kan ik missen?" Ook niet: "Hoe min mag ik geven?" Zulk geven is 'n gruwel in des Heren oog.

Wanneer ik nauwkeurig bereken, hoeveel ik voor mijzelf nodig heb, om dan het armzalig overschot aan de Here te geven, dan mag ik daar overtuigd van zijn, dat de Here die gave niet aanneemt. Wat door zelfzucht aan de Here gegund wordt, dat neemt de Here niet aan. De Here neemt alleen vrijwillige gaven aan en heeft alleen blijmoedige gevers lief.

Hoeveel moet ik dan aan de Here geven? Laat ons zien, welk antwoord Gods Woord op deze vraag geeft.

Het was voor de Israëliet verplichtend om voor de instandhouding van de openbare eredienst en tot onderhoud van de Levieten (de tempeldienaars) en van de Priesters (de Leraren) de volgende jaarlikse bijdragen te geven:

1. Hij moest een tiende deel van al zijn inkomsten, van zijn graan-, zijn vruchten-, zijn lammeroogst, enz., geven. Let wel: niet een tiende van zijn winsten, maar van zijn inkomsten.

2. Behalve dit en nog allerlei buitengewone vrijwillige offers, moest de Israëliet jaarliks ook de eerstelingen van zijn graan, vruchten, lammeren en kalvers aan de Here geven. Ook zijn eerstgeboren zoon moest de Israëliet lossen en wel tegen 5 sikkels.

Alles tezamenrekende moest de Israëliet ten minste een vijfde van zijn inkomsten—niet van zijn winsten!— jaarliks voor de zaak des Heren afgeven. Bij deze verplichting kwamen er nog allerlei buitengewone vrijwillige gaven.

Dit moest de Jood onder het Oude Verbond geven. Behoren wij, die delen in de onuitsprekelike zegeningen van het Nieuwe Verbond niet nog veel meer te geven? Indien God zo veel verwachtte van de minder bevoorrechte Jood, dan verwacht Hij zeker wel meer van de bevoorrechte Christen.

Zeker, de bedeling der genade eist groter dankbaarheid en meer vrijgevigheid dan de bedeling der wet.

Hierbij komt nog dit belankrijk feit: de Joden hadden slechts voor eigen volk op geestelik gebied zorg te dragen. Wij daarentegen hebben de opdracht ontvangen: "Gaat heen, onderwijst al de volken......" en dit werk eist ook offers.

Nogeens, hoeveel moet ik geven? Hoeveel aan Hem, die Zijn eigen Zoon voor mij niet gespaard heeft? O, wanneer ik daaraan denk, dan roep ik uit, met een Sichem van ouds: "Wat gij tot mij zeggen zult, zal ik geven."

Wordt de zegenende ziel vet gemaakt, de zelfzuchtige ziel lijdt aan geestelike armoede en gaat geestelik faljiet.

De eerste godsdienst, waarvan wij in de Bijbel lezen, is een godsdienst van geven: Kaïn bracht van de vrucht des lands en Abel van de eerstgeborene van zijn schapen tot de Heer!

Gods eer eist, dat wij het beste aan Hem geven zullen. De heidenen offeren hun beste aan hun afgoden. Sommigen ontzien zelfs hun eigen kinderen niet. Velen sterven bereidwillig, leggen hun leven vrijwillig af, voor hun afgod. Welk een beschamend voorbeeld voor ons die een levende God dienen, die in Zijn Zoon ons Zijn allerbeste heeft gegeven!

"Hoe moet ik geven?" vraagt iemand.

Geef 1. geregeld—totdat het geven 'n gewoonte is geworden. Paulus dringt zeer aan op het geregeld geven. Hoor hier: "Op elke eerste dag der week legge een iegelik van u iets bij zichzelf weg, vergaderende een schat, naardat hij welvaren verkregen heeft." Zullen onze buitenmensen vooral niet dit voorschrift van de Apostel willen volgen? Indien 'n gemeente b.v. van 500 lidmaten dit zou doen, er zou feitelik geen gebrek aan fondsen zijn. Geef dus in de eerste plaats: geregeld.

Geef 2. vrijwillig. Gedwongen gaven zijn gestolen offers. Wat de hand geeft, moet geschieden met de toestemming des harten. God heeft de blijmoedige gever lief. Wat aan de Here gegeven wordt, moet niet gegeven worden enkel uit plichtsgevoel, maar moet 'n blijde gave van dankbare liefde wezen! De Here weegt niet zo zeer de hoeveelheid van de gave, maar de gezindheid des hartn, waarin de gave gegeven wordt. Geef dus in de tweede plaats: vrijwillig, blijmoedig.

Geef 3. naardat gij welvaren verkregen hebt. Tel uw geestelike en tijdelike weldaden—tel ze. En geef dan. Wat aan de Here gegeven wordt, maakt ons nooit armer. Integendeel, hoe meer wij aan Hem geven, hoe meer Hij aan ons geeft. Beproef het maar eens.

Voor ik eindig nog slechts enkele gedachten.

De eerste hoofdstukken van Handelingen zijn vol van "goud en zilver." In het tweede hoofdstuk vinden wij het geld geëerd: "Zij verkochten hun goederen en verdeelden ze aan allen." In het derde vinden wij het geld ontbeerd: "Zilver en goud heb ik niet, maar hetgeen ik heb, dat geef ik u." In het vijfde vinden wij het geld gekeurd: Annanias en Saffira worden gestraft, omdat zij voorgeven alles te brengen en veel terughouden. In het achtste wordt het geld geweerd: het geld van Simon de tovenaar wordt niet aangenomen. Zie toe wat en hoe gij geeft.

In de volgende uitgave van ons blad zal ik nog eenmaal schrijven over geld en de vraag trachten te beantwoorden: "Hoeveel zijt gij mijn Heer schuldig?" (Luk. 16:5). Ik zal terzelfdertijd ook iets zeggen omtrent het geven van tienden. Intussen beveel ik mijn lezers vriendelik doch dringend de lezing aan van Mal. 3:7-18.

D. F. ERASMUS.

BRIEVEN VAN DS. BRANDT.

Weltevreden, bij Arusha, 12 December 1921.

Mijn laatste brief was van 3 December en werd gepost te Nairobi in Brits Oost Afrika. Ik ben nu in het vroegere Duitse gebied dat tans Tanganyika Territory genoemd wordt en onder mandaat door de Engelsen bestuurd wordt.

De plaats van Ouderling de Beer waar ik tuis ben, ligt hoog tegen de helling van de berg Meru op de Noordelike kant en van hier heeft men een ver uitzicht naar de zijde van Longido. U zult misschien deze namen op de kaart kunnen vinden.

Op de Zaterdag avond, toen ik aan u geschreven had, was er in het Hotel een grote gekostumeerde kinderpartij ten bate van een Presbyteriaanse kerk te Nairobi. Ik maakte ook kennis met de predikant, Rev. Orr, die ook een broer te Johannesburg heeft, waar deze ouderling is in een van de Engelse kerken.

Ik ging ook die Zondag morgen bij hem in de kerk, waar ik een preekje hoorde over de tekst: "de Geest liet het hun niet toe." Er waren niet heel veel mensen in de kerk, maar de dienst was toch goed.

Die middag te 1.45 ging ik op reis hierheen. Het landschap was nu mooi; niet alleen in Nairobi, maar overal langs de lijn had het goed geregend en er was overal veel wild te zien in de "reserve", zelfs vlak naast de trein stond op een plek een grote giraffe naar ons te kijken zonder de minste vrees. Er waren ook zebra's en struisvogels en allerlei wilde bokken en herten.

Wij aten te Makindu en ik reisde met twee mannen, met wie ik in het Hotel had kennis gemaakt en die ook naar Moshi gingen. Op het laatste ogenblik kwam er nog een vierde man in, die een berg bagage meebracht. Wij hadden reeds al ons goed bij ons en de coupé was al zo vol als kon. De vierde man beloofde bij de volgende stopplaats zijn goed in een andere coupé te zullen zetten, maar hij deed dit natuurlik niet en verdween om bij een vriend van hem in de eerste klas te gaan zitten en liet ons opgescheept met al zijn goed in onze tweede klas. Toen het donker werd na het eten, maakten wij, dat wij de beste slaapplaatsen kregen, en zetten zijn goed zoveel mogelik op een kant, zodat hij toen hij ook kwam, maar tevreden moest zijn met wat er overschoot van de weinige ruimte.

Om half vier in de nacht moesten wij drieën er uit te Voi en had hij al de ruimte. Wij lieten ons goed op het perron staan onder bewaking van een paar kaffers, de persoonlike bedienden van de andere twee mans en vonden een slaapplekje in de gereedstaande wagen van de trein naar Moshi, die pas om 8 uur verder ging. Er was tijd om te wassen en te ontbijten en ons goed recht te pakken voor het vertrek. De trein ging maar langzaam en het was warm en stoffig; hier had het niet geregend. Het land was begroeid met allerlei soorten van doornbomen en alles was even droog en dor. Bij Taveta is er een rivier en een meer en daar was alles groen. Hier stonden ook van die heel dikke Baobab bomen. Overal om ons heen waren bergen en wij kwamen al dichter bij de Kilima Njaro, die met wolken bedekt was. Nabij Moshi was het ook groener en groeiden ook veel palmbomen. Hier zag ik ook voor het eerst, wat hier overal door de kaffers gedaan wordt, n.l. dat zij hoog in de bomen grote kalabassen of holle stukken hout ophangen voor de bijen om nesten in te maken en deze diertjes maken daar gaarne gebruik van, want zij laten blijkbaar liever de honig uithalen door mensen dan door de dieren, die van zoetigheid houden.

Te Moshi stond Broeder de Beer op het station en kwam dadelik een politieman bij mij in de wagen om mijn paspoort na te zien en mijn permit.

In dit liefelike land is n.l. de Indiër zozeer baas, dat hij of hij een fatsoenlik mens is of een misdadiger, overal vrij mag rond gaan, maar elke blanke moet niet alleen zijn paspoort hebben, maar ook een speciale permit van de Goeverneur te Dar-es-Salaam om in het land te mogen komen.

Ik had van uit Nairobi door de District Commissioner telegrammen laten zenden om alles in orde te maken, maar de zwarte telegrafisten hier hebben de gewoonte om als zij een telegram, b.v. een code niet begrijpen, eenvoudig de woorden te veranderen en er iets van te maken, dat zij dan wel verstaan, zonder te vragen of het mag en of het de bedoeling van de afzender is; en zo had een of andere slimmert van "Brandt to enter" gemaakt "brandiventer" en bijna was ik uit het land gezet op beschuldiging, dat ik een smokkelaar in brandewijn was.

Hij liet mij gelukkig voor de nacht naar een Hotel gaan en de volgende morgen moest ik een ander man, "the Political Officer" gaan zien. Ik had in Eldoret het adres gekregen van een Afrikaner Wood, die bij de Standaard Bank werkt en die ik ging zien. Hij bracht mij weer bij de heer Miller, dezelfde politieman, die ook een Zuidafrikaner is en met een Boerenvrouw getrouwd en zo kon ik nog meer uitleggen en alles afspreken voor de volgende morgen.

Voordat de zon onderging kwam de berg nog even open en kon ik de sneeuw op de top heel mooi zien. Er is nu niet zoveel sneeuw op als gewoonlik, want het is lang droog geweest en er is veel gesmolten. Moshi was treurig droog en dor en stoffig, maar toen ik Dinsdag morgen de hoge heren gezien had en wij verder konden gaan, was er geen wind om de stof van de weg op te waaien.

Wij hadden een klein wagentje met 8 kleine magere ossen. Op het wagentje was een tentje van latten en zeil, waar een soort van katel of bed met een matras in was, voor en achter open. Mijn goed werd gedeeltelik onder deze katel en gedeeltelik onder de wagen gepakt en er ging nog een meisje, Grlie de Wet ook mee, die terug kwam van Tanga, waar zij heen gegaan was om een zieke vrouw en haar baby weg te brengen; de moeder was daar gestorven en nu kwam mej. de Wet alleen terug. De vader had het kindje bij andere mensen bezorgd.

Terwijl Br. de Beer en zijn zoon Adriaan, een jonge van 14 jaar, meest al voor op de wagen zaten, moesten Girlie de Wet en ik in dit tentje zitten of liggen; het was lastig om rechtop te zitten omdat het dak van de tent zo laag was en met het schokken van de wagen de breede rand van mijn helm telkens tegen de kant raakte. Het veld was hier ook erg droog en warm en wij moesten een paar maal uitspannen om de ossen te laten rusten en eten en drinken. Eindelijk was het heelemaal nacht en maakte ik mij klaar om samen met Girlie de Wet in de tent te slapen, toen ik ontdekte, dat er nog een veldbed van haar op de wagen was. Dit werd opgeslagen naast de wagen en daarin nam ik mijn intrek, zij sliep op de wagen onder het tentje en Br. de Beer en zijn zoon sliepen op een groot zeil op de grond.

Woensdag morgen, toen het licht werd, begonnen wij weer onze tocht en deze dag was het land veel mooier. Wij kwamen o.a. bij een snel stroomende rivier met het prachtigste groen, klimplanten, die van de hooge boomen afhingen, enz. Ik had vreeselik spijt, dat ik geen kamera bij mij had, want dit was zeldzaam mooi. Een eindje verder af van de weg vond ik een veilig plekje, waar ik een bad nam onder de boomen. Het water was ondiep, maar door de losse klippen weg te werken, kon ik een plekje diep genoeg maken om op mijn rug te liggen en het heerlike koele water over mij heen te laten spoelen. Ik was vreeselik vuil geworden van de stof, die zo fijn was, dat hij door alles heen ging. 4 kilometer buiten Arusha sliepen wij weer in het open veld, zoals de vorige avond op een prachtig groen plekje en op Donderdag 8 December wandelen wij heel vroeg het dorp Arusha binnen, terwijl de wagen achter ons aankwam. Wij gingen daar naar 'n hoel van 'n Jood Blum, waar ik mij kon scheeren en wasschen en ontbijten. Terwijl ik nog bezig was, bracht Br. de Beer mij 'n paar brieven en 'n bewijs van 'n aangetekende brief, die ik later afhaalde en die van mijn vrouw kwam met de slechte berichten van haar ernstige ziekte. Ik kabelde dadelik om te vragen hoe het nu was en schreef 'n briefje, dat dezelde dag nog met de post moest vertrekken. Daarna ging ik de politieke officieren en magistraten zien, waar zij ook van mij wisten en mij zeer vriendelik ontvingen; er waren o.a. twee Zuid Afrikaners, Hilliard en van Dam, de laatste een zoon van de Hollander van Dam uit Johannesburg, zodat wij hier ook al weer bekenden waren. Wat is de wereld toch klein!

Arusha is een prachtig dorp, natuurlik heel erg vervallen sedert de Duitsers er uit gejaagd zijn, maar toch nog groen en met veel water en heerlik ruikende boomen en oneindige bananaplantaties.

Van Moshi naar Arusha is 51 mijl, en daar hadden wij ongeveer 2 dagen over gereden. Tegen 12 uur gingen wij verder. Arusha ligt aan de Zuidelike voet van de berg Meru en wij trokken er westelik omheen. Ik liep lange einden om weg te komen van de stof en het was vermakelik om Br. de Beer te horen. Hij meende, dat het zijn plicht was met mij mee te lopen en hij is 'n heel klein mannetje met heel lange armen en hij kon niet volhouden en probeerde met allerlei mooie praatjes mij op de wagen te krijgen, waar ik niets geen lust toe had. Onder weg deden wij huisbezoek bij enige gemeenteleden en gingen eindelik slapen bij 'n familie la Grange, die aller vriendelikst waren. Girlie de Wet was vooruit gereden met 'n andere vrouw en langs 'n kortere weg. De meeste mensen hier hebben al veel overgenomen van de Duitsers, die vroeger hier waren, maar nu allemaal het land uitgezet zijn door de Engelsen.

Vrijdag morgen reden wij weer door over de bergen, die van de Meru afschieten, door bossen en over grasvelden, weer bij mensen van onze gemeente en anderen aan, tot wij heelemaal om de berg heen waren.

De wind, die tot zover nog meestal schuin achter was geweest, kwam nu recht voor in de wagen en doordat het hier ook erg droog was, had ik geen lust mij geheel en al te laten begra-

ven onder de stof en stil te zitten, zodat ik bijna de gehele weg liep. Hier rondom de berg is het alles lava en as en op een plaats, waar Br. de Beer lava uitgekapt heeft om zijn huis mee te bouwen heeft hij beenen gevonden van 'n vrouw, die 'n kind op haar arm heeft, helemaal versteend in de lava; 'n bewijs, dat er op een of andere tijd 'n geweldige uitbarsting moet geweest zijn en de kaffers, die hier wonen, gevangen zijn zoals in Pompei.

Om 5 uur n.m. waren wij op het einde van de reis en werden wij vriendelik ontvangen door Mrs. de Beer en haar kinderen. De mensen hebben hier veel geleden door de oorlog, en o.a. is van Br. de Beer het huis met alles er in verbrand, terwijl hij in gevangenschap was. Het is hier 'n heerlik klimaat en niets warm, hoewel midden in de tropen, maar de berg is 14,000 voet hoog en wij zijn hoog tegen de helling.

De mensen uit de buurt kwamen allen 's avonds naar huis van de ouderling voor dienst en voordat ik klaar was met mijn bad, was het voorhuis al vol mensen. Na de dienst was ik maar blij om naar bed te kunnen gaan. Zaterdag kwamen nog 'n paar kerkeraadsleden en hadden wij 'n bespreking over de belangen van de gemeente. Wij zitten hier recht onder de krater, die duidelik zichtbaar is, maar er is geen sneeuw op Maru, het bovenste gedeelte van de berg is kaal en ziet er uit als as en steenen.

In de tuin groeien perziken en custard appels, en vijgen en guava's enz. Gisteren, Zondag, heb ik alleen 's morgens dienst gehouden in 'n soort van schaapskooi, die vroeger gebruikt werd voor school en nu nog voor kerk, als er 'n predikant is. Er was 'n goede opkomst en na wat gegeten te hebben ging iedereen naar huis.

Iedere avond komen al de buren hier voor dienst, en dan is het huis helemaal vol. Vandaag heb ik geschreven en morgen ga ik uit voor huisbezoek.

'n Man, wat altijd in die sonneskijn van voorspoed leef, kan nie simpatiseer met die, wat in die donkerheid van smart verkeer nie. God voer ons baie keer in die donkerheid, sodat ons kan leer om ander te troos, wat in donkerheid wandel.

Die grond moet beploeg word vir die opstandingsoogst.

Elke Johannes het 'n Herodes.

VAN ALLES EN NOG WAT.

XIX

D. F. E.

Wij leven in een tijd, waarin allerlei sektariese bewegingen driest het hoofd opsteken. Ook in ons land en onder ons volk. Geen leer is zo vreemd, of het vind, wanneer het (vooral uit Amerika) tot ons komt overwaaien, ook onder onze mensen aanhangers en verdedigers. Daar zijn mensen, die uit een godsdienstige dweepzucht zich bij de ene of andere sekte voegen. Maar hoe dit ook zij, het heeft mij steeds getroffen, dat de meesten, die zich bij de een of andere sekte aansluiten, mensen zijn,die in de regel weinig of niets hebben betekend voor de Kerk, waarvan zij lidmaten waren: zij waren geen getrouwe kerkgangers, meestal geen Avondmaalsgangers; zij droegen weinig of niets bij tot de instandhouding van de openbare erediensten; zij hadden geen vrede met de predikant; de Kerkeraadsleden deugden ook al niet.

Maar nauweliks hebben zij zich bij de ene of andere sekte gevoegd, of zij matigen zich allerlei vrome deugden aan, die zij metterdaad niet bezitten. En wat dan hierbij komt, is dit: zij beginnen al dadelik op venijnige wijze de Kerk en haar ambtsdragers te belasteren—alsof dit nu juist een Christelike deugd ware!

Wij behoeven ons niet te verontrusten, al vermenigvuldigen zich de valse Christussen en profeten ook. Christus zal Zijn duurgekochte Kerk in stand houden. Hij zal haar beveiligen—zoals Hij gedurende al de reeds verlopen eeuwen gedaan heeft—zowel tegen ruwe aanvallen als listige verleidingen.

Dit is waar. Toch kan ik mij niet losmaken van de overtuiging, dat de Kerk te weinig aandacht schenkt aan het tegenwoordige sektewezen. De gemeente dient meer voorgelicht en gewaarschuwd te worden dan wel het geval is. En de tijd is aangebroken, dunkt mij, dat wij, staande in de mogendheid des Heren, de strijd aanbinden tegen het sektewezen. Velen hebben voorlichting nodig, allen dienen gewaarschuwd te worden. Tegen sekten, zoals die der Russellieten, der "Christian Scientists", der Spiritisten, der Wederdopers, mogen noch kunnen wij verzoenend of bemiddelend optreden, omdat zij de ere des Drieënigen Gods aanranden. Een valse verdraagzaamheid of zwakke toegevendheid zou hier bepaald zonde zijn.

De Apostelen hebben zich erg kras uitgelaten tegenover valse profeten en dwaalleringen. Johannes b.v. zegt in zijn tweede Brief: "Indien iemand tot ulieden komt en deze leer niet brengt, ontvangt

hem niet in huis en zegt tot hem niet: "Zijt gegroet"; want die tot hem zegt: "Zijt gegroet", die heeft gemeenschap aan zijn boze werken." En het zal mijn lezers niet onbekend zijn, hoe scherp Paulus tegen diegenen waarschuwt, die een "ander Evangelie" verkondigen.

Een van de wijzen, waarop de aanhangers der verschillende sekten hun dwaalleringen propageren is door de verspreiding van allerlei lektuur—boeken en traktaatjes. Zij weten die handig van de hand te zetten. Nu lezen onze mensen graag godsdienstige lektuur, vooral als het hun in huis gebracht wordt. Hiervan maken de aanhangers der verschillende sekten misbruik en velen worden in hun argeloosheid verleid.

Onze Kerk doet weinig of niets, wat de verspreiding van gezonde Christelike lektuur betreft.

En de vraag komt meermalen bij mij op: Is er dan geen kans, dat wij een kolporteur aanstellen? Zo'n persoon kan en zal een gezegend werk doen en tot op aanzienlike hoogtes mede een bolwerk opwerpen tegen wat door de verschillende sekten op dit gebied verricht wordt.

Er zijn zo ontzaglik veel kostelike boeken—maar, helaas! zij ontbreken in onze woningen. Over de onberekenbare waarde van gezonde lektuur kan ik hier niet verder uitweiden. Net dit: laten wij toch om te beginnen ten minste één goed boek per kwartaal aankopen—vooral ook met het oog op de jongere huisgenoten, want dezen **zullen** lezen en als wij niet zorgen, dat hun goede lektuur in de handen gegeven wordt, zullen zij lezen, wat zij in handen kunnen krijgen—en er zijn veel verderflike boeken!

Doch om tot het onderwerp terug te keren: een geachte broeder heeft mij onlangs gevraagd, om toch tegen de sekten te waarschuwen. Ik heb beloofd zulks te zullen doen. In de volgende uitgaven van ons blad hoop ik dan om (D.V.) daarmede te beginnen.

Gedurende deze maand hebben de meeste gemeenten hun Avondmaalsvieringen. Dit herinnert mij aan een zaak, die ik gaarne onder de aandacht wens te brengen van mijn lezers. Het treft mij pijnlik, dat er in bijna alle verslagen van Avondmaalsvieringen in ons blad geklaagd wordt over onbevredigende opkomsten. De opkomst bij het Nachtmaal in Julie is in de regel klein om begrijpelike redenen—in de eerste plaats wegens de scherpe winterkou en ten tweede wegens de drukte van het oogsten op de plaatsen. Wij kunnen om die redenen niet veel tenten om de Kerk verwachten. Doch dit nu daargelaten. Ik schakel het Julie-Nachtmaal uit en spreek daar nu niet verder over.

Is het niet een feit, dat wij wel betreuren mogen, dat er steeds meer geklaagd wordt over "zwakke opkomsten"? Het lijkt werkelik, of de goede, oude gewoonte om met de wagen naar de Kerk te komen en de tent onder de schaduw van de toren op te slaan, langzamerhand uitsterft. Als dat nu maar al was. Maar, helaas! met de uitsterving van die goede gewoonte gaat ook de liefde voor de Kerk veelal verloren. Vroeger kwam men tenminste nog tweemaal in het jaar naar de Kerk—tegenwoordig zelden of nooit. En zo begint men al minder voor de Kerk te gevoelen.

Zullen wij niet tegen elke prijs die goede oude gewoonte handhaven? Ook terwille van het opgroeiend geslacht.

Over kerkbezoek valt over het algemeen heelwat te klagen. Tel maar telkens, niet de aanwezigen, maar diegenen die bij de diensten ontbreken en gij zult ontdekken, hoe veel er te klagen valt in dit opzicht. Ik hoop later op dit onderwerp terug te komen en het dan uitvoeriger te bespreken. Intussen, laat ons "de poorten Zions" beminnen!

Wij hebben zware tijden. Overal wordt geklaagd over werkeloosheid, honger, geldschaarste slappe handel, droogte, sprinkhanen. En daar is bij dit alles nog een zekere mate van staatkundige onrust in ons land. In verband daarmede komt de vraag bij mij op: Zien en erkennen wij daarin de stem en de hand van God? Zo ja, dan moet dit ons brengen tot persoonlike verootmoediging en schuldbelijdenis. Maar is daar waarachtige persoonlike verootmoediging en schuldbelijdenis? Drijft de nood der tijden ons uit tot God?... Ik vrees van niet. Ik vrees, dat daar veeleer algemene verharding dan vertedering des harten is.—Laat ons deze paar gedachten, die ik hier uitgesproken heb, ernstig overpeinzen.

Onze tijd, het is een zijner grote schaduwzijden, kent meestal slechts een openbaar leven voor de mensen, geen verborgen leven voor God.

Naar het geschreven woord vraagt de duivel niet. Waar het gepredikt wordt, daar vlucht hij.

Luther.

O. MAN VAN SMARTEN.

Hoe het mogelik is, weet ik niet, maar na het voor hun ogen gebeurde wonder van Lazarus' opwekking zochten sommigen de duistere weg om U aan te klagen vanwege de betoning Uwer almachtige liefde. Sedert heeft men U geen rust gelaten. Een wereld van boosheid omringt U en zal niet rusten, voordat Gij, die het leven uit het graf gebood, zult rusten in een graf. De vergaderzaal van Israël's kerkelike overheid wordt een moordhol, waarin tot Uw dood besloten wordt.

Maar wat hebt Gij dan toch gedaan? Wie zijt Gij, dat men U vreest als een besmettelike ziekte?

Hebt Gij niet de ogen der blinden geopend en vijfduizend mensen gespijzigd met brood en meer dan vijfduizend zielen gevoed met hemels brood?

Hebt Gij moeder-ogen niet doen glanzen van blijdschap, toen Gij de kinderen zegendet onder Uwe liefde-handen, zodat op hunne hoofden iets achterbleef van hemelschittering? Werd alles wat Uwe hand aanraakte niet veranderd in goud?

Begon het niet te dagen, te lichten overal ook waar alle licht was gedoofd, als Gij naderdet en Uwe stille tred werd gehoord? Ja, Uwe liefde is meerder dan de natuurlike moederliefde en ook meerder dan de liefde van de moeder voor het aangenomen kind, die dat kind zó verzorgt en zó draagt, dat ieder zou menen dat het haar eigen kind was.

Uwe liefde die zondaren "aannam" tot kinderen is hoger dan de hemel; eenvoudig niet af te meten en bij niets te vergelijken. En Uwe heerlikheid is de heerlikheid als van de Eengeborene des Vaders, vol van genade en waarheid!

Maar de wereld, het voorwerp Uwer liefde, die Gij biddend gedragen hebt, op het altaar van Uw hogepriesterlik hart, heeft U niet verdragen, maar heeft U gehaat en getrapt op het voor háár kloppend hart, totdat het ophield met kloppen.

In de stille Paaszaal vol van mysterie en heilige overdenking, zie ik U met Uwe vrienden bijeen, maar Uwe ziel is ontroerd want één van Uw vrienden zal U verraden. Reeds staat hij op en gaat naar buiten waar het nacht is. Nacht is het voor hem in meer dan één opzicht! Ach! buiten U staat elk in 't donker.

In de olijvenhof waar de maan alle donker verheldert met haar glimlach als waren alle mensen goed, zie ik u knielen, bidden, bukken en het hoofd weder heffen omhoog. Maar Jeruzalem slaapt en Uwe vrienden slapen en er is zoveel dat slaapt, alsof er niets gebeurde. Alleen de zonde is wakker, haar gewaad is geweven uit nacht en hare gangen zijn in de spelonken der donkerheid.

O, Man van Smarten! De passiebloem van Uw smart bloeit temidden van het onkruid der zonde; de doornen en distelen gunnen U het leven niet.

Ik zie de grootheid van Uw smart alom. Ook daar, waar de sterkste Uwer jongeren de zwakste blijkt. Ook daar, waar de hoogste waardigheidsbekleder van het volk wel zijn gewaad scheurt, maar niet zijn hart. Ja, ook daar, waar de Romeinse rechter, het spoor van het recht bijster, de handen wast in onschuld alsof daarmee de schuld werd afgewist!

Ik zie U op de hoogte van Golgotha afdalen in een vreselike diepte van verlatenheid, van angst der hel, van stervensnood! Niets, niets begrijp ik van deze tragedie, totdat ik de Paaszon zie opgaan over Uw kruis en het morgenrood van Gods genade over mijn schuldig hart. Nu wordt het heel stil in mij en wordt mijn bidden danken en mijn danken bidden. O, Man van Smarten! Heer der heerlikheid!

G. G. E. A.

PERSOONLIKE ZAKEN.

Ds. A. J. Barger is beroepen naar Lijdenburg.

Ds. G. E. Alers heeft ook bedankt voor de beroeping naar Standerton/Volksrust.

De Eerw. Heer H. P. Wolmarans is 8 Julie bevestigd te Zeerust.

Als huweliksbevestigers in de Unie zijn toegelaten de WelEerw. Heren P. S. Grobler te Krugersdorp en H. P. Wolmarans te Zeerust.

Volgens een bericht in de Volkstem was de WelEerw. Heer C. W. du Toit, Em. predikant, ziek in Kaapstad, maar weer hersteld.

Ds. H. P. Wolmarans, B.A., B.D., is verloofd met mej. C. Human van de T.U.K. Onze hartelike gelukwensen.

Ds. P. J. J. Venter hoopt op 25 Julie a.s. in het huwelik te worden bevestigd met mej. M. Haman te Lichtenburg. Veel geluk en zegen.

ALGEMENE VERGADERING.

De kommissie der Algemene Kerkvergadering heeft besloten in hare zitting van de 9de Maart 1922, de driejaarlikse algemene vergadering der Nederduits Hervormde Kerk van Z.Afrika op te roepen tegen de 27ste Juli 1922, om 10 uur in de Kerk te Pretoria.

De Eerwaarde Kerkeraden worden vriendelik verzocht zich te houden aan de bepalingen vervat in Art. 8, 12 en 19 der Wetten.

Wat de kleding aangaat aan Art. 5, al. n.

De vormen van geloofsbrieven zijn aan alle kerkeraden gezonden, die verzocht worden voor behoorlike invulling te zorgen en ze door de afgevaardigden ter vergadering te doen afgeven.

De Scriba van de Algemene Kerkvergadering heeft de eer mits deze bekend te maken dat de dienst bepaald op Woensdag avond 26 Julie 1922 te 8 uur niet is een bidstond voor de Algemene Kerkvergadering, maar de officieele opening ervan. De openingsrede wordt door de HoogEerw. Voorzitter gehouden.

Alle leden der kerk, speciaal die van Pretoria, worden hartelik uitgenoodigd.

Verder verzoekt de Kommissie dat alle leeraren en alle ouderlingen, die dienst hebben op Zondag 23 Julie a.s., in hunne gebeden de Heer te smeken om de leiding des Geestes bij de Algemene Vergadering, opdat deze de ere Gods groot make en tot zegen zij voor de Kerk.

De Scriba,
JAC. VAN BELKUM.

Heidelberg, Julie 1922.

KERKDIENSTEN.

Ds. Jac. van Belkum.

Zondag 23 Julie te Heidelberg, v.m. 10.30, 's avonds 7 uur. Dienstdoende Ouderling Br. A. J. Botha; diaken D. S. Bekker.

Zondag 6 Augustus te Heidelberg, v.m. 10.30, 's avonds 7 uur. Dienstdoende Ouderling Br. I. B. Bierman, diaken C. J. Marais.

Zondag 13 Augustus te Heidelberg, v.m. 10.30. Dienstdoende Ouderling Br. N. J. G. Jacobs, diaken F. Viljoen; nam. 3 uur te Nigel.

Zondag 20 Augustus te Heidelberg, v.m. 10.30; dienstdoende Ouderling Br. D. J. Strijdom, diaken O. A. Strijdom.

Zondag 27 Augustus te Balfour, v.m. 10.30; dienstdoende Ouderling Br. P. D. Bekker; diaken W. Pretorius.

Zondag 3 September, te Heidelberg, v.m. 10 30.

Zondag 10 September te Leeuwfontein. Dienstdoende Ouderling Br. B. P. Snijman; diaken F. C. Rosslee Jr.

Eendracht.

De Scriba van de Kerkeraad van Eendracht verzoekt mede te delen, dat de Doop Zondag zal wezen op 20 Augustus a.s. en **niet** op 13 Augustus.

KORRESPONDENTIE.

Korrespondenten worden beleefd verzocht berichten, mededelingen enz. toch niet op de beide kanten van het paier te schrijven. De Redakteur heeft geen tijd om alles over te schrijven, en zal daarom genoodzaakt wezen zulke berichten naar de papiermand te verwijzen.

Er is zoveel kopie ingekomen dat de Redakteur geen kans ziet alles te plaatsen. Hij hoopt dan ook dat de Algemene Vergadering zal besluiten, het blad tweemaal te doen uitkomen; daardoor hoopt hij in staat te wezen meer kerknieuws vroeger op te nemen, dat nu door vele korrespondenten van de niet-kerkelike bladen wordt ingestuurd voor die bladen. Onze korrespondenten zullen dan mogelik minder stadig zijn.

Het stuk van Saxum is te veel van plaatselik, te min van algemeen belang en kan dus niet geplaatst worden.

BLADVULLING.

Wij hebben geen recht anderen verwijten te maken, zolang wijzelf niet volmaakt zijn. Als gij uzelf oordeelt, oordeel dan streng; oordeelt gij anderen, laat dan uw liefde uw rechtvaardigheid leiden.

AVONDMAALSVIERING TE VENTERSDORP.

(Mededelingen.)

Des Heren heilig Avondmaal werd alhier gevierd op 25 Junie l.l. Ds. Alers, die van Germiston overgekomen was, nam al de diensten waar, behalve de Voorbereidingsdienst op Zaterdagnamiddag, bij welke gelegenheid de volgende broeders in hun ambt bevestigd werden—tot Doop-ouderling de Br. F. W. C. Buitendag; tot Ouderling voor de afdeling Mooirivier de Br. R. Coertze en tot Diaken voor dezelfde afdeling de Br. F. Bodenstein. De gemeente heeft de overkomst van Ds. Alers zeer gewaardeerd en zijn ernstige prediking is niet ongezegend geweest.

De Kerkeraad heeft in zijn laatste vergadering besloten om, met het oog op de schuld, die daar, vooral in verband met de Pastorie, nog op de gemeente rust, de gemeente andermaal te vragen haar tienden bij te dragen. Dit besluit des Kerkeraads heeft geen nadere aanbeveling nodig. De gemeente is offervaardig en wéét te geven. Laat ons ook in deze zaak handelen als één man.

Ds. Erasmus heeft op twee achtereenvolgende Zondagavonden (op 11 en 18 Junie) gepredikt en de gemeente gewaarschuwd tegen de dwaalleringen der Wederdopers. Die twee preken zullen binnenkort in druk verschijnen ten einde in de gemeente en elders verspreid te worden. Wie in de gemeente eksemplaren verlangt, kan zulks óf bij de Pastorie, óf bij de Ouderling van zijn afdeling aanvragen.

Door afwezigheid van Ds. Erasmus naar de Algemene Vergadering zal er op de eerste Zondag van Augustus e.k. geen Doopzondag zijn. Men gelieve hiervan kennis te nemen.

E.

KERKVIERING TE BECHUANALAND.

10 en 11 Junie 1922.

De 10e en 11e Junie heeft onze kleine Gemeente hier weer Nachtmaal en zo het voorrecht om de dood des Heren te gedenken.

Onze Konsulent Ds. Ennis is tot ons overgekomen. Zaterdag bij de Voorbereiding heeft Z.W.-Eerw. gepredikt uit Mark. 10 : 46 en 47; Zondagmorgen uit Luk. 16:20 "En er was een zekere bedelaar met name Lazarus, welke lag voor zijn poort, vol zweren" en vs. 25 "Kind, gedenk." Dankzeggingsdienst was uit Luk. 16:25. Bij de dienst zijn twee Kerkeraadsleden, Br. W. J. Barnard als ouderling, en Br. P. C. van der Westhuizen als diaken bevestigd, van wie ook een kindje is gedoopt.

Als afgevaardigden naar de Algemene Vergadering is gekozen Ouderling W. J. Barnard en diaken W. J. Viljoen.

Het was een onplezierige kerkviering, omdat de wind bitter koud heeft gewaaid; de opkomst was maar zwak, doch beter dan verwacht werd. Het is hier erg droog; sommige mensen zijn naar andere plekken met het vee getrokken; anderen waren verhinderd door ziekte. Maar Zondag was de kerk goed gevuld.

Nooit kunnen wij de Here genoeg danken voor de heerlike lessen, de lieflike vermaningen en de heerlike troostwoorden tot ons gestuurd door middel van Zijn dienstknecht. Moge de Heer zijn werk in ons midden verricht, rijkelik zegenen.

Ons eerstkomende Nachtmaal zal, zo de Heer wil, gevierd worden op de tweede Zondag in November.

W. P. V.

NACHTMAAL TE HEIDELBERG.

Het Nachtmaal werd gehouden op 1 en 2 April. Wie wil weten hoe het daarmede gesteld was leest maar Johannes 10 : 22, laatste woorden. Wij willen hopen, dat vs. 23 eerste gedeelte ook is vervuld.

NACHTMAAL TE HEILBRON.

Vredelust, 3 Julie 1922.

Gelieve, hoewel wat laat, het onderstaande te plaatsen in de Hervormer:

Zo de Heer wil, zullen wij weer ons heilig Avondmaal vieren op de 12de en 13de Augustus a.s., waarbij wij een goede opkomst verwachten; wij willen dan ook verslag doen aan de gemeente van de opbrengst van de Bazaar en de veevendutie van het vorige Nachtmaal. Wij verwachten dan weer onze leraar Ds. L. E. Brandt in ons midden.

Met het vorige Nachtmaal hebben wij het voorrecht gehad bij onze Basaar en kerkviering mevr. Johanna Brandt, die met haar echtgenoot was mede gekomen, met haar kennis te maken; zij heeft hier vele oude en ook nieuwe vrienden ontmoet, en vele van de zustergemeenten waren ook blij om haar in ons midden te zien.

Het kerkgebouw was tamelik gevuld, en in de avond hield onze leraar een dienst in de zusterkerk, die ook gevuld was, de plaatselike leraar van de gemeente, Ds. Perold, afwezig zijnde. Dit was een groot genot voor de gemeente, en men was ook dankbaar voor zijn welwillendheid.

J. H. H.

KWEEKSCHOOL OF UNIVERSITEIT?

In de laatste jaren is er in de kerken van Z.-Afrika een vraagstuk opgekomen, dat vele gemoederen in beweging heeft gebracht. Men is ten opzichte van de opleiding van leraren der kerk gaan vragen: Wat is de beste vorm daarvoor? Zal men de jonge mannen opleiden in Seminariën of Kweekscholen, dan wel zal men hen een opvoeding geven aan de Universiteiten, tegelijk met de aanstaande doktoren, advokaten, literatoren.

Dit vraagstuk is behandeld op onze laatste Algemene Vergadering en nu onlangs in de Synode van onze zusterkerk. Dit is wel een bewijs, dat de opleiding der aanstaande leraren, meer en meer de aandacht der kerken vraagt en dat zij er op uit zijn de best mogelike opleiding te zoeken.

Het blijkt evenwel, dat men in Z.-Afrika bijna nooit een kwe^tie naar haar eigen waarde kan bespreken of beoordelen. Bijna elke diskussie over de een of andere zaak verloopt op zijpaden of in aanvallen op de personen, die ze bespreken: soms ook in verdachtmaking van elkanders bedoelingen. Men staat verbaasd te horen hoe in elke bespreking wantrouwen heerst omtrent de reden, waarom zulke vraagstukken worden voorgebracht. Maar al te graag worden deze toegeschreven aan politieke oorzaken of aan het zoeken van persoonlike belangen. Soms worden allerlei kleingeestige en enge bijgedachten gezocht en natuurlik ook gevonden.

Ik wil trachten in het kort de voor- zowel als de nadelen van kweekschool of universitaire opleiding weer te geven.

Om dit te kunnen doen, moeten wij eerst vragen naar het doel, dat de kerk zich voorstelt te bereiken bij de opleiding harer leraren. Zij kan alleen op het oog hebben de praktiese opleiding van hare aanstaande leraren, d.w.z. jonge mannen te vormen die in de dienst van de kerk alleen haar dienen voor hare instandhouding en belangen. Of wel, de kerk kan dit doel najagen, maar tegelijkertijd willen, dat hare leraars niet alleen haar zullen dienen, maar ook toegerust worden om in de gewone maatschapelike samenleving de kerk te vertegenwoordigen en haar invloed op die samenleving te laten gevoelen.

Deze vraag hangt ook samen met het ideaal, dat de kerk zich voor ogen houdt. Wil zij alleen in haar eigen kring opbouwend en bewarend optreden of meent zij dat zij gevolg moet geven aan des Heren Woord, dat zijne discipelen niet van de wereld zullen zijn, maar dat zij in de wereld zullen arbeiden.

Wenst de kerk uitsluitend hare dienaren te vormen voor zich zelve, dan is ontegenzeggelik opleiding aan een kweekschool verkieselik. Zij staat immers min of meer onder direkte kontrole van de kerk zelve, die kan waken, dat niets anders wordt onderwezen dan wat met hare beginselen overeen komt. Omdat in de regel kweekscholen ook niet worden gevonden in de grote centra van het maatschappelik leven, kan de kerk ook beter toezicht houden op het zedelik leven der studerende jongelingschap. De kweekscholen of seminariën zijn dan in de ware zin van het woord, vakscholen of bepaalde opleidings-instituten. Deze vakscholen worden meestal ingericht voor de opleiding van zendelingen; ook worden de meeste leraars in Engeland en Amerika voor de Wesleyaanse kerk aan zulke scholen opgeleid.

Meent de kerk evenwel, dat zij niet alleen vakopleiding moet hebben, maar ook leraars moet vormen, die in het maatschappelik leven moeten optreden en zowel onder de hoogste als laagste standen moeten arbeiden, dan is het verkiesliker, dat zij aan de Universiteiten of de Akademiën worden gevormd. Dit is vooral zeer gewenst, omdat zij dan op een breder basis worden onderwezen. Het heeft zijn nut en is voor het volgend leven der leraars zeer nodig, dat zij reeds vroeg in aanraking komen met de meer ontwikkelde klassen der maatschappij. Zij nemen dan kennis ook van de verschillende geestesstromingen, die op wetenschappelik terrein zich openbaren; zij hebben omgang met de beoefenaars van de andere wetenschappen en leren ook hunne inzichten kennen en waarderen. Vooral in onze dagen is het hoog nodig, dat de kerkleraars bekend worden met de gedachten van doktoren, advokaten, letterkundigen; dit is nodig opdat zij deze mannen dan op hun eigen terrein kunnen ontmoeten en hunne systemen kennend, die kunnen gebruiken bij hun aanval op die leringen, of ook zich kunnen aanknopen aan datgene wat daarin aan het Christendom herinnert. Als b.v. de Apostel Paulus niet onderwezen was geworden in de scholen der geleerden, dan zou hij nooit als Heiden-apostel kunnen zijn opgetreden.

Heb ik gewezen op de voordelen, die aan beide stelsels van opleiding zijn verbonden, laat mij nu ook nagaan welke de nadelen van elk zijn.

Aan opleiding aan een kweekschool kan in de eerste plaats een zekere eenzijdigheid niet worden ontzegd. De studenten hebben in de regel alleen omgang met elkander en krijgen dus op hun studiën geen andere gezichtspunten dan die van hun eigen vak; daarbij leren zij ook weinig andere mensen kennen dan hun eigen makkers. Zij zijn ook zeer

geneigd om te zweren bij hun leraars alleen, die zij gemakkelik navolgen in hun methodes van onderwijs, ja zelfs nadoen in hun houding, op straat, op de kansel, in geheel hun leven. Wel is waar zullen de studenten aan een kweekschool niet zeer gemakkelik van de leer der kerk afwijken, ook al omdat zij met de tegenovergestelde zienswijzen niet vertrouwd worden. Dit veroorzaakt dan ook vanzelf een vrees voor bekendstelling van hun afwijking, die tot geveinsdheid en huichelarij aanleiding geeft. Bovendien wringen zij zich ook zeer gemakkelik in een schijnbaar vroom en zedelik leven, uit vrees voor verwijdering van de school, waar nog bijkomt, dat er licht onder hen een soort van inkwisitie of spioenstelsel ontstaat. Mogen zij tengevolge van die eenzijdigheid op school voor uitwendig verkeerd gaan worden bewaard, wanneer zij vrij zijn b.v. met vakantie, of later vrij komen in het werkelike leven, wreekt zich dikwijls die onderdrukte natuur door uitspattingen in leer of leven. Dit is zeer gevaarlik en bederft menigmaal hun verder leven, of dwingt tot geveinsdheid en huichelarij, die te gevaarliker is, omdat daardoor hun karakter bedorven wordt en de invloed op hun omgeving, in hun werk verdwijnt.

Een ander gevolg van die eenzijdigheid is een neiging tot geestelike hoogmoed en heerszucht. Aan een kweekschool wordt gemakkelik een stand of klassengeest opgewekt en bevorderd, welke in het volgend leven de leraars tot onhandelbare, eigenzinnige mensen maakt, en hen een houding geeft, die eer afstoot dan aantrekt. Dat daardoor achting en eerbied voor de geestelike stand verloren gaat en men met geringachting over hen spreekt, wordt in het leven sterk ondervonden.

Ik geef toe, dat dit niet noodzakelik volgt uit het systeem, maar dat deze gevaren er zijn is duidelik.

Dit gevaar is er niet bij Universitaire opleiding. Is de basis van opleiding breder, de omgang met anderen vrijer, de geestesstroming verscheidener, dit alles kan gemakkeliker ook aanleiding geven tot allerlei afdwalingen. Vrijheid is een zeer kostelik goed, maar heeft haar grote gevaren. Vooral wanneer de op te leiden jonge mannen nog betrekkelik jong zijn, kan het gemakkelik gebeuren, dat zij, omdat hun karakter nog niet geheel vast is, zich aan allerlei afwijkingen overgeven. De voorbeelden daarvan zijn vele.

Dit gevaar heeft evenwel ook een groot voordeel. Wanneer jonge mannen aan de Universiteit in aanraking gekomen zijnde met allerlei levensopvattingen en levensuitingen alzo aan strijd zijn onderworpen geweest, en uit die strijd als overwinnaars zijn gekomen, dan is hun karakter goed gevormd, hebben zij de twijfel overwonnen en zullen dus in het volgend leven ook vaster zijn. Zij kennen dan de gevaren die hen dreigen bij ondervinding; zij weten ook op welke wijze zij worden aangevallen en met welke wapens en zijn alzo beter voorbereid om in het leven zich in de strijd, die hen ook daar wacht te handhaven. Als mannen kunnen zij strijden en voorgangers en leidslieden zijn in het kerkelik en maatschappelik leven. Minder gevaar hebben zij dan om schipbreuk te lijden in hun geloof.

Verder is het ook beter, dat de jonge mannen in de tijd van hun voorbereiding uitvallen, dan dat zij later door ongeloof, twijfel en soms zonden worden medegevoerd. Wijken zij af voor zij als leraars optreden, dan is dat schade alleen voor hen zelven: gebeurt dit echter in hun later leven, dan veroorzaken zij scheuring in de kerk, slepen velen in hun val mede en doen grote schade aan het Koninkrijk Gods. Wie in de vrijheid niet kan staan, doet wijs liever niet leidsman te willen zijn, maar zich door anderen te laten leiden.

Wij geven toe, dat aan beide wijzen van opleiding grote voordelen, maar ook grote gevaren zijn verbonden. Welke het zwaarste wegen, moet elk beoordelaar voor zich zelven uitmaken.

v. B.

GEVAAR AAN POLITIEK-PARTIJBELANG VERBONDEN.

Waarde Broeder,

Het moet ieder eerlik mens, zoveel te meer ieder ware Christen, en voornamelik in deze Pinkstertijd, diep ter harte gaan, dat in ons Parlement leden gedurig in ernstige zaken tegen een voorstel spreken en toch eindelik er voor stemmen. Hun verschoning is, dat zij liever hun geweten verkrachten en de landsbelangen er aan opofferen, dan hun partij in gevaar brengen. Het is duidelik hoe verlagend, hoe vernederend, hoe demoraliserend dit mag zijn voor zulke leden zelven vóór geheel het Parlement, als zodanig, en voor allen, vooral onze jonge mensen, die de nieuwsbladen lezen. Als iemand in één zaak zijn geweten zo in 't aangezicht kan slaan en zich verlagen kan, dan kan hij zulks in een andere zaak ook doen; en hij zal gewis daarin al verder gaan. Zo wordt 't voor hem en anderen al meer een aangenome zaak, dat men in 't parlement nu eenmaal niet anders kan. Het komt er al meer

toe, dat als iemand Parlementslid wil worden, hij vooruit weten moet, dat hij zich aan zulke gevaren bloot stellen, zo niet daartoe gereed verklaren moet. In Amerika was 't een tijd er zo mede gesteld, dat mannen van zelfrespekt, om van ware godsdienst niet eens te spreken, moeilik te bewegen waren naar 't Parlement te gaan.

Geen wonder dat men gedurig hoort klagen, deze en die werd vroeger beschouwd een christen te zijn, of hij zal in zijne gemeente deftig in de ouderlingsbank zitten, maar als men nu toch ziet, wat die in 't parlement en daarbuiten doet! Zijn zulke dingen dan noodwendig met partijregering verbonden? Moet ons parlement dan al meer uit gewetenloze mensen bestaan? Of moet iedere partij dan noodwendig een aantal leden erop na houden, die hij tot zulke doeleinden kan gebruiken? Of behoort men de partijregering dan af te schaffen en een betere er voor in de plaats te stellen?

Wel, ik acht mij noch geroepen noch bekwaam om over zulke politieke zaken als de laatstgenoemde te oordelen, maar wel reken ik 't ook mij tot een plicht om voor de zedelike en godsdienstige belangen van 't volk te blijven waken. Maar zou men dan niet zeggen dat als een partij, die een belangrijke maatregel wil voorbrengen, vooraf uitvindt dat hij niet een genoegzame meerderheid heeft van leden, die met een goed geweten er voor kunnen stemmen, en dat hij dus gevaar loopt overstemd te zullen worden, daaruit behoort te besluiten dat hij niet de partij is om die maatregel door te voeren? en dat, zou hij 't ook doorvoeren, hij niet daarin werkelik de meerderheid van het volk zou vertegenwoordigen?

De heer Merriman en enige andere leden schijnen de moeilikheid van de zaak te gevoelen en verwijderen zich wel eens als er gestemd moet worden, hetgeen ook het minste is wat zij doen kunnen, maar toch ziet men dat zij in andere gevallen stemmen voor maatregelen, waartegen zij ten sterkste zich hebben verklaard.

In ons land is 't, helaas, reeds zover gekomen dat zeer velen de politiek boven alles stellen; partijbelang boven landsbelang, zelfrespekt, geweten, ja zelfs godsdienst. Men stelt dan ook vast dat iedereen alzo tot de ene of andere partij behoort, dan dat er dus ook niemand, zelfs geen leraar is, die zich tegen enig kwaad met de politiek verbonden, kan uitlaten, of 't is maar uit partijbelang tegen die of die partij bedoeld! Niemand wordt geacht zich boven alle partijen te kunnen verheffen en onpartijdig getuigen wat zijn geweten of zijn God van hem eist. Het zou verschrikkelik zijn als het zo was! Doch de Here zij gedankt, zover is het met ons nog niet gekomen!

Dienstwillig de Uwe,

P. J. G. DE VOS.

Stellenbosch, Junie, 1922.

Dit stuk nemen wij over uit de "Kerkbode" van 14 Junie 1922, waarin het als een ingezonden stuk van prof. de Vos is geplaatst.

Wij zijn het geheel met de professor eens en betreuren het ook, dat de politiek, partijpolitiek, zulk een demoraliserende invloed heeft, zelfs op de hoogstaande mannen. Alleen willen wij er nog bijvoegen, dat de partijpolitiek, die ook door de nieuwsbladen wordt gedreven, ons volk zo zeer vergiftigt door het gedurig schelden en verkeerd voorstellen der feiten. Men heeft wel eens beweerd dat de pers groter invloed heeft op het volk: dit mag waar zijn maar die invloed is zeker niet opbouwend.

REDAKTEUR.

DE BEHOEFTE AAN THEOLOGIESE STUDENTEN.

Uit de "Kerkbode" nemen wij het volgende over:

"Vóor de oorlog leverden de Engelse kerkelike kweekscholen gemiddeld 688 studenten per jaar: nu nog geen 150. De Presbyteriaanse Kerk in Schotland had 214 studenten in 1900. Nu ongeveer 80.

In Amerika zijn ongeveer 5,000 vakante gemeenten en de kweekscholen dreigen leeg te lopen. De Episkopaalse Kerk is in vier jaar tijd gedaald van 463 tot 193; de Presbyteriaanse van 1.888 tot 695.

Dit is een ernstig en treurig verschijnsel. In Zuidafrika is het niet beter.

In de Ned. Gereformeerde Kerk zijn 9 studenten voor 24 vakante plaatsen. In de Gereformeerde Kerk 2 studenten. In onze kerk 5 studenten. Daarentegen zijn er aan de Universiteit te Johannesburg en Pretoria 475 studenten: slechts weinigen daarvan studeren theologie.

Wat wordt er van een leger zonder offisieren?

v. B.

IN OPSTAND TEEN GOD?

Ons belewe 'n baie swaar tijd. Almal van ons voel die nood van die tijd. Waar werklike armoede vroeër onbekend was, daar word nou selfs gebrek gelij. Vir die meeste van ons is die toekoms baie donker en die vooruitsigte maar somber. Ek behoef hier daar nie verder oor te praat nie. Daar is egter één vraag in verband met die drukkende tije, waar ek baie oor denk en wat mij meermale verdrietig stem. **Hoekom is dit tog, dat ons, nou dat ons so swaar krij, so min troos in ons godsdiens vind?** Beteken ons godsdiens dan net vir ons iets solank as die son van voorspoed skijn? Moet ons nie juis in donker dae van teenspoed troos en sterkte uit ons godsdiens put nie? En as ons nou in sulke donker dae niks aan ons godsdiens het nie, is dit dan nie tijd vir ons om onrustig te word en te ondersoek, of ons nie miskien met ons godsdiens en al op die verkeerde pad is nie? 'n Godsdiens, wat vir ons op glibberige paaie nie 'n stok en staf is nie, of wat vir ons in donker dae nie 'n lig is nie, is niks wêrd nie en beteken niks. Dis nie die regte godsdiens daardie nie.

Hierdie swaar tije is 'n toets vir ons godsdiens. Ons godsdiens word nou geweeg en gesif. Wat niks wêrd is nie, is te lig en val deur.

En, o! dan val so baie deur—daar blij so min, **bijna niks,** oor .

Ons hoor so baie kla in hierdie tijd. En self kla ons net so baie. Dit is al erg genoeg, maar die ergste is nog wel dit: ons vergeet heeltemal om ons seëninge te tel!

En dan hoor ons so baie die uitdrukking: "As dit nou nie anders kan nie, nou ja, dan moet ek maar tevrede wees." Dis 'n roekelose uitdrukking daardie! Dit pas glad nie in die mond van 'n Kristen nie. Dis glad nie 'n uitdrukking, wat **kinderlike onderwerping** vertolk nie. Iemand wat hom kinderlik onderwerp aan die wil van sy hemelse Vader, praat nie so nie. Daardie uitdrukking vertolk meer die gevoel van 'n teleurgestelde hoop, van 'n magtelose wanhoop. 'n Vijand sal hom met daardie uitdrukking onderwerp aan sij oorwinnaar, maar nie 'n kind aan die wil van sij vader nie.

Dan is daar baie mense, wat, toe die son geskijn het, vroom was. Nou het hulle al hulle godsdiens laat vaar. Maar bij dit alles voel hulle tog nie gelukkig in hulle hart nie. Arme mense! Hulle het hulle enigste anker weggegooi, juis nou dat (en juis omdat) die storme loei! Mag hulle die veilige hawe bereik sonder om skipbreuk te lij.

O, ek vrees, dat hierdie swaar tije vir ons wijs, hoe min godsdiens, wat iets wêrd is, ons werklik besit! Mag dit ons met 'n heilige verontrusting vul, sodat ons ons toevlug mag neem na Hem, "die krachtiglik bevonden is een hulp in benauwdheden te zijn." Dan sal die swaar tije, inplaas van al ons ou bietjie godsdiens, wat ons nog het, weg te neem, 'n geseënde middel wees om ons terug te voer na die God, wat ons in ons waanwijsheid verlaat het.

E.

GEBEDEN.

Al reizen mijn gedachten tot U henen,
En vinden korte pozen rust bij U,
Weldra toch trekken zij weer elders henen,
Zij worden weer verward en wild en ruw.
'k Ben zo onrustig, ik word zo moe.
Keer weer gedachten naar Gods ruste toe!

Zoals een kind dat met zijn kleine krachten,
Wel sterke dingen breken wil,
Zo liever wil ik 't al van eigen doen verwachten
Dan te vertrouwen op Uw wijzen wil.
Of Gij mij toondet 't dwaze van mijn doen!
Wil arme ziel voor ijdele waan behoên.

Ik word verteerd van onvervuld verlangen,
Het staag begeren nimmer zwijgt.
Doch zwijgen al mijn vroegere vreugdezangen,
Mijn ziel van 't lang verbeiden moede hijgt.
Spreekt Gij 't "Wees stil", zo daalt op der gedachten wilde zee,
Een diepe, wijde, nooit gekende vreê.

Geef mij een waakzaam hart,
Dat ik altijd op mijn hoede zij.
Rondom mij zie, d'omtrek bespie,
Of geen gevaar en overval mij dreigt,
Geen list des vijands mij in duister wart.

Mocht ik met diepe opmerkzaamheid,
Der tijden tekenen bespieden,
Geef mijn verstand ontvanklikheid,
Waar ik Uw wederkomst verbeid,
De grote dingen die geschieden,
Te zien in hun waarachtigheid,
Of ze in hun wijde mogelikheid,
Wellicht uw komst bereiden.

Dat nooit de slaap mijn oogleên nederdrukke,
Geen sluimering m'overval,
Geen werk mijn aandacht zal ontrukken,
Van 't luistrend wachten naar Zijn voetenval.
Dat als Hij eenmaal wederkomt,
Hij mij zo vinden zal.

TER NAVOLGING.

Uit "De Volkstem":

Sekere mnr. J. J. Loock, wat onlangs te Graaff Reinet oorlede is, het sij hele boedel vermaak aan die hospitaal aldaar. Die boedel is nou uitverkoop en sowat £15,000 blijk die netto waarde te wees. Die hospitaal-outoriteite het besluit om die geld te voeg bij 'n uitgetrokke som van elders, en 'n doelmatige nuwe gebou te stig om die bestaande te vervang.

Men leest in de Kerkbode der Nederduits Gereformeerde Kerk van 14 Junie als volgt:

HET KOOR VAN DE KERK TE DELFT, (NEDERLAND).

Van het Komitee, dat zich in Nederland gevormd heeft, om de nodige reparaties te doen aanbrengen aan het koor van de kerk te Delft, waar het monument van Willem de Zwijger en de graven van andere vorsten en groten zich bevinden, is ons 'n sirkulaire gezonden, waarin allen van de oud-Hollandse stam gevraagd worden iets bij te dragen tot de kosten aan het werk verbonden. Wij plaatsen onderstaande brief, die de sirkulaire vergezeld heeft, en bevelen de zaak gaarne bij onze lezers aan.

Een Komitee is gevormd tot restauratie van het koor der nieuwe kerk te Delft. Wij mogen wel zeggen, dat in alle kringen, waar liefde en eerbied gevonden wordt voor vorstenhuis en historie, het denkbeeld om dit werk aan te vatten instemming vond. Van de gemeente Delft, die twee grote oude kerkgebouwen te onderhouden heeft, kan niet worden gevergd dat zij de kosten van deze restauratie op zich neemt. Het Rijk kan geen finansiële toezegging doen; de begroting toch sluit met een belangrijk tekort, en er moet bezuinigd worden. Daarom besloten zij een nationaal komitee te vormen ten einde het benodigde bedrag van driehonderd duizend gulden (£25,000) bijeen te brengen. Muren en vensters van het gebouw hebben dringend voorziening nodig; daarnaast moet de omgeving van het schitterend monument van Prins Willem I, de vader des Vaderlands, worden vernieuwd, opdat een mausoleum ontsta, waardig het vorstelik geslacht, dat zovele eeuwen ons land regeerde. De vervallen toestand van nu mag niet worden bestendigd. Wij doen hiertoe ook een beroep op de Nederlanders in den vreemde. Wij zijn overtuigd dat ook zij voor deze nationale plek gevoelen, en dat zij willen helpen deze zaak tot stand te brengen. Mogen wij hiertoe uwe medewerking inroepen. Misschien wilt U zich met anderen in verbinding stellen; mogelik zijn er Nederlanders die de leiding willen nemen in deze zaak. Wij hopen en vertrouwen dat ook ten uwent de Nederlanders hun aandeel willen hebben in het volbrengen van deze plicht, en tekenen

Hoogachtend,

Het Uitvoerend Komitee:

C. v. d. Voort van Zijp, Den Haag, Voorzitter.
Mr. W. L. Baron de Vos van Steenwijk, Den Haag, Onder-Voorzitter.
Mevr. M. M. Havelaar van Beeck Caalkoen, Ede, Sekretaresse.
Jonkvr. E. H. M. Barones van Wijnbergen, Utrecht, 2de Sekretaresse.
Jhr. W. H. van Loon, Amsterdam, Penningmeester.

's Gravenhage, 5 Mei 1922.

De ondergetekende is gaarne bereid met oud-Hollanders in Transvaal in aanraking te komen ten einde ook hier een Komitee te vormen. Hij vraagt daarom korrespondentie.

JAC. VAN BELKUM,
Predikant der Hervormde Gemeente Heidelberg.
Scriba der Algemene Vergadering.

Het éne woord: "ik heb mij bedrogen" is de slotsom der geschiedenis van elk, die niet God tot zijn rots, maar de aarde tot zijn zandgrond verkoos.

God heeft met al Zijn leidingen in ons lot éen onveranderlik oogmerk, het is, ons zover te brengen, dat wij kunnen zeggen: nu lust mij ook niets meer buiten U.

De weg tot het Vaderhart Gods loopt lijnrecht langs het kruis van de Heer, en slechts wie aan het laatste als boeteling knielt, vindt aan het eerste een veilige rustplaats.

Somernag, sterreprag,
Dou op blom en gras;
Klein van Rooy en sij nooi
Wandel sonder jas.
Sit langs pad, gras is nat:
More siek in bed;
Woods' se Middel (Pepermunt)
Het albei gered.

In het huwelik te worden bevestigd op Dinsdag, 25 Julie 1922, te Lichtenburg,
de WelEerw. Heer P. J. J. VENTER
met
Mej. M. HAMAN.

VERSLAG VAN DE ADMINISTRATEUR OVER JUNI 1922.

	£	s.	d.	£	s.	d.
Wed. Fonds. Bijdragen:						
Gem. Rustenburg......	19	10	4			
Gem. Bechuanaland ...	0	12	3	20	2	7
Wed. Fonds. Interest:						
B. Spraggon...	34	0	0			
S. Hugo	4	7	6	38	7	6
Theol. Kw. School. Terugbet.						
M. M. J. Basson... ...	20	0	0	20	0	0
Beh. Stud. Fonds. Giften.						
Gem. Oostrand	1	8	10			
Terugbet. D. J. Seymore	4	0	0	5	8	10
Hervormer. Intekengeld				8	12	6
Almanak				12	11	0
Notulen				0	2	0
Preekbundel				0	7	6
Vormen				0	3	0
Wetten				0	2	0
Z.S. Roosters				5	1	6
				£110	18	5

H. J. L. Th. ROORDA.

FONDS VOOR DE RANDGEMEENTEN.

Derde lijst van ontvangen bijdragen:

	£	s.	d.
Reeds verantwoord	60	11	9
Gem. Rustenburg...	6	2	1
P. Westmaas	2	2	0
Gem. Pietersburg (Potgietersrust) ...	0	15	0
Mevr. Dekking	1	0	0
H. P. v. Nieuwenhuizen	1	9	0
Gem. Pretoria	6	15	0
Totaal tot 8 Juli 1922	£78	14	10

H. J. L. Th. ROORDA.

DOODBERICHT.

Zacht en kalm ontslapen in de Heer haar God, op 5 Julie 1922, 's morgens om half tien uur,

SUSANNA SOPHIA DU TOIT,
(geboren Pos),

in de jeugdige ouderdom van 36 jaren, 3 maanden en 3 dagen, geliefde echtgenote van F. P. J. du Toit, en beminde dochter van M. J. Pos en J. H. S. Pos, geboren Cordier. Zij heeft vier kinders nagelaten, waarvan de jongste slechts een dag oud is.

Voor haar sterven deed zij zelf een ernstig, ootmoedig gebed, en met het "Amen," was het einde daar.

De begrafenis vond plaats uit de Ned. Herv. Kerk te Potgietersrust op 6 Julie 1922, namiddag om 3 uur. Wij bedanken alle die haar met de ziekte en sterven hebben bijgestaan. Zij rust in vrede.

De bedroefde ouders,
J. H. S. POS, geboren Cordier.
M. J. POS.

Potgietersrust,
8 Julie 1922.

DOODBERICHT.

Het heeft de Heere van hemel en aarde behaagd om uit ons midden weg te nemen door de dood, ons innig geliefde zoontje en broertje

STEFANUS IGNATIUS VAN OUDTSHOORN ESTERHUIJSEN,

op 2de Juli, 's morgens om kwart voor zeven, in de jeugdigen ouderdom van 7 maanden 22 dagen, na een smartelik lijden van 5 dagen aan bronchitis.

Hoe zwaar dit verlies ook al voor ons is zullen wij zwijgen en zeggen: Hij is de Heere, Hij doet wat goed is in Zijne oogen.

Verder brengen wij onze hartelike dank toe aan al onze broeders en zusters en vrienden die ons zo trouw bijgestaan heeft gedurende zijn ziekte en dood.

De bedroefde ouders en broeder,
P. J. R. ESTERHUIJSEN.
A. E. ESTERHUIJSEN—VAN RHEEDE VAN OUDTSHOORN.
J. C. ESTERHUIJSEN.

Drank word beter na gelang hij ouer word. Hoe langer mens die kurk op die bottel hou, des te beter vir almaal betrokke. Dis nie die geval met Woods' Groot Pepermunt Geneesmiddel nie, wat soveel beter werk as hij gou geneem word na mens kou gevat het.

Die oefenkampe van die Verdedigingsmag en van die kadette maak ons seuns lekker hard en taai; en, as een of ander van hulle beginne hoes of lijk na influensa, dan steek hij maar 'n lekker dop van Woods' Pepermunt Geneesmiddel, en weg is alle gevaar.

Kiest het kruis tot uw anker, en God is uw rots; zoekt Christus tot uw schat, en God is uw deel.

Het is een geschiedkundig feit, dat eerst het Evangelies Christendom de bedelarij heeft doen ophouden en het volk nauwgezetheid, gevoel van verantwoordelikheid en vlijt in het aardse beroep ingeslagen (ingehamerd) heeft.